

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET
Krisestab HOD
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:
Vår ref.: 21/9057-6
Saksbehandler: Christian Aleksander Tinglum
Skøyeneie
Dato: 18.03.2021

Svar på covid-19 oppdrag 402 fra HOD om plikt til bruk av munnbind i kommuner, herunder spørsmål om alpinanlegg, med tilleggsspørsmål

Vedlagt finnes svar på dette, med tilleggsspørsmål av 18.3.

Vennlig hilsen

Johan Georg Røstad Torgersen e.f.
direktør

Christian Aleksander Tinglum Skøyeneie
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:
FOLKEHELSEINSTITUTTET, Utbrudd @fhi.no

Svar på covid-19-oppdrag fra HOD 402 om plikt til bruk av munnbind i kommuner, herunder spørsmål om alpinanlegg

Oppsummering

- HelseDirektoratet mener det i forskriftens §§ 16h første ledd, § 17g første ledd og § 18f første ledd fortsatt bør gjelde et avstandskrav på minst 1 meter før plikten til munnbind inntreffer
 - HelseDirektoratet anbefaler ikke å endre bestemmelsene slik at de omfatter alpinanlegg
 - I områder omfattet av Kap. 5A gjelder en anbefaling om å holde 2 meters avstand i møte med andre personer, med enkelte unntak
-

Oppdraget fra Helse- og omsorgsdepartementet

HOD viser til Hdirs anbefaling 15. mars 2021 om:

- Endring av covid-19-forskriften slik at de 51 kommunene i Viken fylke og Gran kommune i Innlandet fylke omfattes av tiltaksnivået etter covid-19-forskriften kapittel 5A

HOD fastsatte 15. mars 2021 slike forskriftsendringer med ikrafttredelse samme dag kl. 24:00. I nasjonale anbefalinger for kommuner som er omfattet av forskriften kap. 5A er det anbefalt å holde to meters avstand i møte med andre personer. Unntatt er blant annet egen husstand, nødvendige hjemmetjenester, og aleneboende/barn/unges faste besøk eller kohort.

I de generelle påskerådene er det vist til at man kan besøke alpinanlegg, men unngå trengsel. Det er også anbefalt å unngå å oppsøke steder der mange er samlet, og der det ikke er lett å holde avstand, som for eksempel serveringssteder, skistuer og varrestuer. I tillegg anbefaler Hdir i sin vurdering av 23. januar 2021 at man i alpinanlegg skal legge til rette for å overholde godt smittevern og kontaktreducerende tiltak i heisområdene, og at personer som er til stede, både gjester og ansatte, skal tilstrebe å holde minst en meters avstand til andre som ikke er i samme husstand.

Det har oppstått spørsmål om det i alpinanlegg skal gjelde avstands anbefaling på en eller to meter i kommuner med forsterkede smitteverntiltak, samt spørsmål om en eventuell plikt til å bruke munnbind her kan innføres som alternativ i situasjoner hvor det ikke er praktisk mulig å opprettholde anbefalt avstand. HOD viser i den forbindelse til reguleringen av munnbindplikt som følger av forskriften §§ 16h, 17g og 18f. Som det fremgår i forskriftsbestemmelsene inntreffer plikten til å bruke munnbind i en rekke situasjoner når det ikke er mulig å holde minst en meter avstand.

På denne bakgrunn ber HOD om at Hdir, i samarbeid med FHI, vurderer og gir konkrete anbefalinger om:

1. Hvilke avstandskrav som bør gjelde før plikten til å bruke munnbind inntreffer i de situasjoner som i dag er regulert i forskriften §§ 16h første ledd, § 17g første ledd og § 18f første ledd?

2. Bør de nevnte bestemmelsene justeres slik at plikten til å bruke munnbind i situasjoner hvor man ikke klarer å overholde avstandskravet (en meter, eventuelt to meter dersom det foreslås at bestemmelsen endres), også gjelder i alpinanlegg?

Frist for oppdraget settes til onsdag 17. mars 2021 kl. 16:00.

Kontaktperson for oppdraget er Kjetil Jonsbu, 99 64 35 24 (kjj@hod.dep.no)

Tilleggsspørsmål:

I svaret på oppdraget viser FHI til at *"Alpinanlegg har fått råd om å legge til rette for at personer som ikke er husstandsmedlemmer og tilsvarende nære skal kunne holde minst en meters avstand i alle uteområder, og at det skal være et ledig sete mellom ulike husstander i stolheis. (...) FHI vurderer at det ikke er behov for å øke avstanden utendørs til to meter."* Hdir viser til FHIs smittevernfaglige vurdering. HOD antar at det her siktes til smittevernanbefalinger for alpinanlegg som fremkommer av FHIs *"Råd til ulike sektorer; dagligvarehandel, serveringssteder, reiselivsbransjen, politi, drosje, håndverkere mv."*, publisert 24.03.20, oppdatert 08.03.21. Vi ber om å få dette bekreftet. Vi ber videre om avklaring av om disse anbefalingene fortsatt skal gjelde for kommuner som nå er omfattet av covid-19-forskriften kapittel 5A om forsterkede smitteverntiltak.

Vi ber også om avklaring knyttet til de regionale smittevernanbefalingene for kapittel 5A-kommunene og da særlig hvordan anbefalingen om at *"Det bør holdes 2 meter avstand i møte med andre personer. Unntatt er mennesker i egen husstand, og mennesker nevnt i kulepunktet ovenfor"*, skal forstås. Ut fra ordlyden synes denne anbefalingen å gjelde både utendørs og innendørs, samtidig som henvisningen til foregående anbefaling kan indikere at 2-metersanbefalingen kun skal gjelde for situasjoner innendørs. Vi ber derfor om avklaring av hvorvidt anbefalingen skal gjelde både innendørs og utendørs. Forutsatt at 2-metersanbefalingen skal gjelde både innendørs og utendørs ber vi om avklaring av hvorvidt ovennevnte råd for alpinanlegg av 24.03.20 om å holde en meter avstand, skal være å anse for *"spesialanbefaling"* for alpinanlegg som skal gis forrang foran den generelle avstandsanbefalingen om to meter.

HOD ber om tilbakemelding innen kl. 12:00 i dag. Vi ber om at svar på ovennevnte innarbeides i tidligere oversendt svar på oppdrag 402

Faglig underlag fra Folkehelseinstituttet

Vi viser til Folkehelseinstituttets (FHI) underlag vedlagt i sin helhet.

Helsedirektoratets vurdering og anbefaling

1. Hvilke avstandskrav som bør gjelde før plikten til å bruke munnbind inntreffer i de situasjoner som i dag er regulert i forskriften §§ 16h første ledd, § 17g første ledd og § 18f første ledd?

Helsedirektoratet mener det i forskriften fortsatt bør gjelde et avstandskrav på minst 1 meter før plikten til munnbind inntreffer i kommuner omfattet av kap 5A-C. Vi viser til FHIs smittevernfaglige vurdering.

I områder omfattet av Kap 5A gjelder allerede en anbefaling om å holde 2 meters avstand i møte med andre personer, med unntak av egen husstand, nødvendige hjemmetjenester, og aleneboende/barn/unges faste besøk eller kohort.

2. Bør de nevnte bestemmelsene justeres slik at plikten til å bruke munnbind i situasjoner hvor man ikke klarer å overholde avstandskravet (en meter, eventuelt to meter dersom det foreslås at bestemmelsen endres), også gjelder i alpinanlegg?

HelseDirektoratet anbefaler ikke å endre bestemmelsene slik at de omfatter alpinanlegg. Det fremstår ikke hensiktsmessig å innføre et pålegg om munnbind i alpinanlegg ettersom det er snakk om utendørs aktivitet der det bør være mulig å holde anbefalt avstand, samt følge rådene for alpinanlegg. Forskriften §§ 16h første ledd, § 17g første ledd og § 18f første ledd pålegger bruk av munnbind på særskilt nevnte innendørs arenaer. Vi viser for øvrig til FHIs smittevern faglige vurdering.

Vi viser til at det i områder omfattet av Kap. 5 A gjelder anbefalingen om å holde 2 meter avstand i møte med andre personer med enkelte unntak.

Det kan være nyttig med en oppfordring om å ta i bruk smittestopp-appen mtp. alpinanlegg.

Svar på tilleggsspørsmål

I svaret på oppdraget viser FHI til at "Alpinanlegg har fått råd om å legge til rette for at personer som ikke er husstandsmedlemmer og tilsvarende nære skal kunne holde minst en meters avstand i alle uteområder, og at det skal være et ledig sete mellom ulike husstander i stolheis. (...) FHI vurderer at det ikke er behov for å øke avstanden utendørs til to meter." Hdir viser til FHIs smittevern faglige vurdering. HOD antar at det her siktes til smittevern anbefalinger for alpinanlegg som fremkommer av FHIs "Råd til ulike sektorer; dagligvarehandel, serveringssteder, reiselivsbransjen, politi, drosje, håndverkere mv.", publisert 24.03.20, oppdatert 08.03.21. Vi ber om å få dette bekreftet. Vi ber videre om avklaring av om disse anbefalingene fortsatt skal gjelde for kommuner som nå er omfattet av covid-19-forskriften kapittel 5A om forsterkede smitteverntiltak.

Svar: Vi viser til FHIs besvarelse der det bekreftes at svaret på Oppdrag 402 datert 17.3 henviser til kapittelet om alpinanlegg i [Råd til ulike sektorer; dagligvarehandel, serveringssteder, reiselivsbransjen, politi, drosje, håndverkere mv.](#)

Vi støtter FHI i at det bør være mer enn et ledig sete mellom husstander.

Vi støtter FHIs anbefaling om de samme smittevernråd i alpinanlegg for alle kommuner, enten de er en Kapittel 5A-kommune eller ikke fordi det ofte er mange tilreisende fra andre kommuner i anleggene.

Vi ber også om avklaring knyttet til de regionale smittevern anbefalingene for kapittel 5A-kommunene og da særlig hvordan anbefalingen om at "Det bør holdes 2 meter avstand i møte med andre personer. Unntatt er mennesker i egen husstand, og mennesker nevnt i kulepunktet ovenfor", skal forstås. Ut fra ordlyden synes denne anbefalingen å gjelde både utendørs og innendørs, samtidig som henvisningen til foregående anbefaling kan indikere at 2-metersanbefalingen kun skal gjelde for situasjoner innendørs. Vi ber derfor om avklaring av hvorvidt anbefalingen skal gjelde både innendørs og utendørs. Forutsatt at 2-metersanbefalingen skal gjelde både innendørs og utendørs ber vi om avklaring av hvorvidt ovennevnte råd for alpinanlegg av 24.03.20 om å holde en meter avstand, skal være å anse for "spesialanbefalinger" for alpinanlegg som skal gis forrang foran den generelle avstands anbefalingen om to meter.

Svar: FHI skriver at det foreslår å utype rådet om avstand gitt til Kapittel 5A-kommuner med følgende tekst: «Der du kan, hold gjerne minst 2 meter avstand til andre. Unntatt er mennesker i egen husstand, og andre tilsvarende nære. Det er spesielt viktig å følge avstands rådet innendørs.»

HelseDirektoratet er enig i innholdet, men mener at 2 meter bør gjelde i 5A som en hovedregel både innendørs og utendørs, også av hensyn til tydelig kommunikasjon til befolkningen.

Vi viser videre til at FHI vil oppdatere teksten rådene på sine nettsider og ta kontakt med bransjeforeningen for oppdatering av deres smittevernveileder når avstands anbefalingen er besluttet av HOD.

COVID-19

UTKAST Oppdrag fra HOD nr. 402 - tillegg

18. Mars 2021

Formatted: Font color: Red

Spørsmål til svar på oppdrag 402 om plikt til bruk av munnbind i kommuner, herunder spørsmål om alpinanlegg

HOD viser til Hdirs svar på ovennevnte oppdrag 17.03.21, samt telefonsamtale med Hdir/Dahl Elde og FHI/Iversen samme dag.

I svaret på oppdraget viser FHI til at "Alpinanlegg har fått råd om å legge til rette for at personer som ikke er husstandsmedlemmer og tilsvarende nære skal kunne holde minst en meters avstand i alle uteområder, og at det skal være et ledig sete mellom ulike husstander i stolheis. (...) FHI vurderer at det ikke er behov for å øke avstanden utendørs til to meter." Hdir viser til FHIs smittevernfaglige vurdering. HOD antar at det her siktes til smittevernanbefalinger for alpinanlegg som fremkommer av FHIs "Råd til ulike sektorer; dagligvarehandel, serveringssteder, reiselivsbransjen, politi, drosje, håndverkere mv. ", publisert 24.03.20, oppdatert 08.03.21. Vi ber om å få dette bekreftet. Vi ber videre om avklaring av om disse anbefalingene fortsatt skal gjelde for kommuner som nå er omfattet av covid-19-forskriften kapittel 5A om forsterkede smitteverntiltak.

Vi ber også om avklaring knyttet til de regionale smittevernanbefalingene for kapittel 5A-kommunene og da særlig hvordan anbefalingen om at "Det bør holdes 2 meter avstand i møte med andre personer. Unntatt er mennesker i egen husstand, og mennesker nevnt i kulepunktet ovenfor", skal forstås. Ut fra ordlyden synes denne anbefalingen å gjelde både utendørs og innendørs, samtidig som henvisningen til foregående anbefaling kan indikere at 2-metersanbefalingen kun skal gjelde for situasjoner innendørs. Vi ber derfor om avklaring av hvorvidt anbefalingen skal gjelde både innendørs og utendørs. Forutsatt at 2-metersanbefalingen skal gjelde både innendørs og utendørs ber vi om avklaring av hvorvidt ovennevnte råd for alpinanlegg av 24.03.20 om å holde en meter avstand, skal være å anse for "spesialanbefalinger" for alpinanlegg som skal gis forrang foran den generelle avstands-anbefalingen om to meter.

HOD ber om tilbakemelding innen kl. 12:00 i dag. Vi ber om at svar på ovennevnte innarbeides i tidligere oversendt svar på oppdrag 402

Kontaktperson i HOD: Kjetil Jonсбу

Folkehelseinstituttets vurdering

I svaret vårt på Oppdrag 402 datert 17.3 henviser vi til kapittelet om alpinanlegg i [Råd til ulike sektorer; dagligvarehandel, serveringssteder, reiselivsbransjen, politi, drosje, håndverkere mv.](#)

Ved høyt smittepress anbefales det å holde økt avstand til andre. Å holde minst 1 meters avstand gir en betydelig reduksjon av risikoen for smittespredning. Økes avstanden mer, reduseres risikoen ytterligere. Smitterisikoen er høyere innendørs enn utendørs. Andre faktorer som øker smitterisiko

Folkehelseinstituttet
E-post: utbrudd@fhi.no
Tlf.: 21 07 70 00

Field Code Changed

Field Code Changed

er små rom med lite luftvolum, mangelfull luftutskifting, mange mennesker tilstede, og over lenger tid. Utendørs vil dråper fra utåndingsluft raskt fortynnes og forsvinne.

I kommuner på tiltaksnivå 5A bør folk tilstrebe å holde minst to meters avstand til andre innendørs og bruke munnbind dersom dette ikke er mulig å oppnå, for eksempel på kollektivtransport. De aller fleste steder utendørs vil det være tilstrekkelig å holde minst én meters avstand, men økes avstanden, reduseres risikoen ytterligere. Som beskrevet i covid-19-forskriften §16h er det plikt til å bruke munnbind ved en rekke nærmere beskrevne situasjoner når det ikke er mulig å holde minst én meters avstand.

FHI vil foreslå å utdype rådene om avstand gitt til Kapittel 5A-kommuner med følgende tekst:

«Der du kan, hold gjerne minst 2 meter avstand til andre. Unntatt er mennesker i egen husstand, og andre tilsvarende nære. Det er spesielt viktig å følge avstandsrådet innendørs.»

FHI foreslår å ikke ha særregler om avstand utendørs for alpinanlegg i Kapittel 5A-kommuner, da situasjonen er liknende for andre fritidsaktiviteter utendørs, for eksempel ved tur i skog og mark.

I stolheiser i alpinanlegg har FHI skrevet at det bør være ett ledig sete mellom husständer. Vi ser at dette kan bli i snaueste laget, da det bør være større avstand enn bare ett stolsete utendørs mellom personer som ikke er i samme husstand. Vi vil endre teksten på våre nettsider om dette. Likeledes vil vi ta kontakt med bransjeforeningen for oppdatering av deres smittevernveileder når avstands anbefalingen er besluttet av HOD. Vi vil anbefale samme smittevernråd i alpinanlegg for alle kommuner, enten de er en Kapittel 5A-kommune eller ikke fordi det ofte er mange tilreisende fra andre kommuner i anleggene.

Vurdering av sosiale konsekvenser

På grunn av svært kort frist, har vi ikke hatt tid til å vurdere de sosiale konsekvensene grundig, men vi anser at det neppe vil ha stor betydning.

Merknad

FHI ber om at vurderingen i sin helhet, inklusiv grafisk utforming, legges ved i det endelige svaret til HOD.